National Library of Israel
Doar Hayom - דאר היום, 04.11.1932, page 7

אמר עזמות...

)סוף מעמוד ב׳)

המו: מחבים למקרי מות ולנפטרים, כי אחרת המה מהוסרי לחם... אנכי בעצמי הייתי עד ראיה וש-מיעה איך אחד מהעובדים הקדושים האלה התב-טא: כבר שמונה ימים לא קרה מקרה מות ולא היה כל „איסתופתאה"... ונשאלת השאלה:

— האם חברא קדישא בתל-אביב אינה יכולה לנהוג מנהג אחר? האם באמת צריכים עובדי הגחש"א לבקש על מקרי מות כדי שימצאו את לחמם?...

* * *

ובערב „יום-טוב" זה, אור ליום 2 לנובמ-בר, עברתי עם חשבה בלוית המשמרת החדשה של ש ו מ ר י-ש ב י ע י ת, — אלה החוזרים על פתחי הקנויות של היהודים ומשגיחין בעינא פקיחא על נעילת חשער והנפת התריסין בשעה ה ש ב י ע י ת בדיוק — ונכנסתי לי לתוך חנות של מזכרות בצלאל אשר ב״חוב יפו.

בתוך הכנופיא עמד בלוב חייל מעשרת השי-בטים וקנה טוני מרכולת ומזכרת מירושלים עיה"ק.

מסתמא נכנסו אחב״י עמו בשיחה מ„עניגא דיומא" כדי לדעת מפיו מה ילד יום מחר?...

— "We are ready for it !" כלומר: הרינו מוכנים ומזומנים לקיים את המצוה ביום מחר... אמר הערל בלשונו ובשעת דבורו ששפך את שתי ידיו זו בתוך זו כמי שמכין את עצמו ל„חתיכת עבודה"...

אגב פנה לבעל החנות הירושלמי ושאל מאחו פתאום: „האם סוגר אתה מחר את חנותך?"

— חס ושלום!—ענה החנוני—וכי ערבי אני שאסגור בשני לנובמבר?

עמד „תומי" על טעותו וצחק...

אבל ניכר היה מתוך דברי הגוי המשיח לפי תומו כי אין השוטרים מקבלים עבשיו „אינפור-מציות" פוליטיות מנבוה ואינם יודעים להבחין בין ישראל לישמעאל...

* * *

והכל שואלים בתמיה גדולה: מיסטר א י ל י ו ם זה ש„פקח" הוא, מה ראה על ככה ומה הגיע אליו שהעליב פתאום את היהודים בבית המשפט, לא נזהר בדבריו כיתר חבריו ותעליל על כלל ישראל שהם „אלמנט להצתת אש" וכיוצא בזה?

על זה יש להשיב כי אליוט זה אינו חלילה אנטישמי יותר מאחרים וכפי שמוסרים לנו החל ללמד בזמן האחרון את השפה העברית, אלא מאי? —מתברר כי הסיבה נעוצה דוקא ברקדוק הלשון העברית, דהיינו: האותיות ד״ל הן לא רק ממוצא אחד, הלשון והחך, כי אם גם לפעמים אותיות מתחלפות וד״ל.

* * *

ואותו הרופא המנתח המומחה מהדסה שיצ-א לו מוניטין בידיעת השפה העברית ומפליט, בידוע, „פנינים" מפיו בדברו עם החולים והחולות בלשון-קדש, נתה בבית-החולים נתוה קשה לאשה מעוברת בהצלחה גדולה, גדרכו, וילדה למזל טוב בן זכר.

ביום ה„ברית" הלך אבי הבן אל הרופא המנ-תח ולאות הכרה והוקרה ביקש לכבדו בכיבוד גדול בראוי לו:

— „הערר דוקטרן"—אמר לו בגרמנית שלו — באתי היום לתת לך „ק ו ו א ט ר"! (כיבוד המר-ביל את הדרך הנולד לסנדק).

— לא, לאו תודה!... — ענה הדוקטור החביב כנעלבה קצת—אין לי צורך ב „ק ו ו א ק ר" (מין גריסין דקין)... יש לי בבית... אנו אוכלים בכל בוקר... תודה!...

* * *

...„**ועתה**, רבי ומורי, הטה-נא אזניך לשמע מה שקרה כאן באם-המושבות לפני כששה חדשים.

ביום בהיר אחד כשעבר האכר ב. ל. דרך הט-שק של „קבוצות הפועלות" בפ״ת נגלתה לנגד עי-ניו תמונה נפלאה זו: בני אדם מתורבשים עומדים ומוציאים בידיהם שתילים מתוך הקרקע של הק-בוצה, ויתחלחל האכר (בפרדסו נהוגה עבודה עברית!) וישאל מאת המנהלת: „מה נשתנה? אני, למשל, כשאמכר את הפרי ללא-יהודי הרי תדרשי ממני להכניס סעיף מיוחד בחוזה על עבודה עב-ריה, ואם אין—תעמידו מ ש מ ר ו ת, תעשו ס ק נ ד ל י ם ואולי—מה אולי? בודאין!—יבואו לידי מכות ומהלומות ולשפיכת דמים חס-ושלום, ומדוע מותר לכן מה שאתם אוסרים עלי ?...

ותען האשה, כלומר הבחורה, ותאמר: „לנו אין חשבון להוציא שתילים ע״י יהודים וע״כ קוני השתילים—הערבים—עושים זאת בעצמם".

ואולם דעתו של האכר לא התקררה מתשובה זו והתחיל להכנס עם הבחורה בוכוחים כמו „והי אחיך עמך", „צרכי העליה" וכיוצא בזה, ואגב שיחתם הוציא מכיסו צלמוניה וכונן אותה אל פני העובדים כדי להשאיר לו לזכרון תמונה בצל-מה ובדמיתה. ואולם כאן הראתה המנהלת את ידה הקשה: האכר המסכן קבל מנה יפה בפרצופו: האכרי-הבורגני ומהצלמוניה העלובה נשארו בידו לזכרון רק התיכות-חתיכות"...

„ולכן, רבי היקר, מה תגיד אתה על זה? אולי תגיד „לרבי מותר" או „פרתו של הרבי מותרת!" ——אף אני אומר כך אבל בסימן ה ש א ל ה בכוח...

והנני תלמידך **המזיק**

* * *

ומי אינו מכיר את האכר י. ק. מפ״ת, אשר במשך 25 שנה לא דרכה רגל של **פועל** ל א-י ה ו ד י בפרדסו, ואשר פרדסו שימש כל הי-מים בית-ספר להכשרה בשביל כמה מאות **פועלים** „ירוקים", ואשר זוגתו התפרקה את **תכשיטיה** אש-עליה בימי המלחמה ותמסר למר ב... לצרכי הפועלים וכל ביוצא בזה.

ובכן, ויהי (כל „ויהי" היא צרה) לפני כשנ-הים ימים ויתמוטט מצבו החומרי של י. ק. ויחל לנהל מו״מ עם בעלי החובות לסדר לו ארכה לתש-לום חובותיו. והנה נודע הדבר לנושיו אלה כי בנק אחד שם עיקול על פרדסו של אכר יק״ר זה בטא-בו ב ע ד ח ו ב ש ל ש ל ש י ם ל א״י, ויבהלו האנשים הטובים האלה ויאמרו: „אם הגיעו הדברים לידי כך, הבה ונלכה גם אנו **בעקבות** הבנק!" וסוף דבר—אל תשאלון לא **עליכם** ולא עלינו בני א״י. האכר הזה, שהו **בתור** אדם והן בתור יהודי לאומי אין דוגמתו **בכל** הארץ נהרס **לגמרי—לגמרי ממש!**

„... כן, שכחתי **להגיד באן**, שהבנק הזה הוא הבנק של „ההסתדרות" **הגדולה** והקדושה **בארץ**..."

תלמידך הנ״ל.

* * *

עוד לא הספקתי לקרא את המכתב הנ״ל והנה הגיע אלי מכתב אחר מתלמידי השני „ר׳ יוסלה" מפ״ת, מכתב קצר מעין ה כ ח ש ה בזו הלשון:

„לשאלתי רבים ממכירי אם אני הוא ב על הכתבה מפ״ת ביום הששי העבר החותם בשם „המזיק" בענין „טהרה וטבילה", עלי להודיע בזה כי „ר׳ יוסלה" אינו „המזיק" וממילא מובן כי המזיק אינו ר׳ יוסלה ולא אני כתבתי את הכתבה הנ״ל.

בכבוד רב,

ר׳ י ו ס ל ה

נ. ב. ובכ״ז, כשיזדמן לידי חומר מענין מפ״ת, אמציאהו לידך ברצון ותומ״י. **ה נ״ ל**